

عنوان و نام بدبداور : فرجام فرخنده، پژوهشی در اصالت خاتمیت/ نویسنده گروه

پژوهش و نگارش بهائی پژوهی

: تهران، انتشارات گوی، ۱۳۹۲

: ۲۴۸ ص

: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶-۳۷-۲۳-۶ شابک

وضعیت فهرست نویسی : فبیا

یادداشت

: کتاب حاضر بازنگری شده مجموعه کتابهایی است که قبلاً توسط

انتشارات گوی در سال ۱۳۸۹ به صورت ۲ جلدی منتشر شده است.

: محمد تقی، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق - خاتمیت

: بهائیتگری - عقاید

: سایت بهائی پژوهی، گروه پژوهشی و نگارشی

: BP۲۲۱/۲/ف۲ ۱۳۹۲

: ۲۹۷/۲۳

: ۳۱۱۵۸۴۶

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دبوی

شماره کتابشناسی ملی

فرجام فرخنده

پژوهشی در اصالت خاتمیت

نویسنده: گروه پژوهش و نگارش بهائی پژوهی

ناشر: انتشارات گوی

لیتوگرافی: نقش آور

نظارت چاپ: مهفام گرافیک

چاپ دوم: ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۳۷-۲۳-۶

تلفن مرکز توزیع: ۶۶۴۴۴۱۱۳-۲۲۸۹۸۴۲۵

برای اطلاع از آخرین کتابها در شبکه‌های اجتماعی با شماره ۰۹۹۰۳۵۴۴۱۵۷

در ارتباط باشید.

www.ketab.ir

۱۱	مقدمه
	فصل ۱: محمد ﷺ، خاتم پیامبران
۲۱	پیشینه‌ی پیامبری
۲۳	تقدیر چشمگیر
۲۸	خاتمیت پیامبر اکرم ﷺ
۲۸	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر قرآن
۴۱	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر پیامبر ﷺ
۵۰	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر علی <small>علیه السلام</small>
۵۳	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر امامان <small>علیهم السلام</small>
۵۷	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر «فلسفه‌ی شیعه»
۶۷	نظر شیخ احمد احسانی و سید کاظم رشتی
	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر دانشمندان اهل سنت
۷۴	«خاتمیت بر محور پیامبر خاتم» از منظر منکران

فصل ۲: قرآن، کتاب جاویدان

- ۸۳ جاودانگی و پابندگی قرآن
- ۸۵ «خاتمیت بر محور قرآن» از منظر قرآن
- ۹۷ «خاتمیت بر محور قرآن» از منظر رسول اکرم ﷺ
- ۱۰۲ «خاتمیت بر محور قرآن» از منظر علی ﷺ
- ۱۰۷ «خاتمیت بر محور قرآن» به بیان امامان علیهم السلام
- ۱۰۹ «خاتمیت بر محور قرآن» به بیان دانشمندان شیعه
- ۱۱۲ «خاتمیت بر محور قرآن» به بیان دانشمندان سنی
- ۱۱۶ «خاتمیت بر محور قرآن» به بیان مسلمانان

فصل ۳: اسلام، آیین پایدار

- ۱۳۱ فراگیری و ماندگاری اسلام
- ۱۳۴ «خاتمیت بر محور دین اسلام و جاودانگی احکام آن» از منظر قرآن
- ۱۴۵ «خاتمیت بر محور دین اسلام و جاودانگی احکام آن» از منظر رسول اکرم ﷺ
- ۱۴۶ «خاتمیت بر محور اسلام و جاودانگی احکام آن» به بیان حضرت علی علیه السلام
- ۱۵۲ «خاتمیت بر محور اسلام و جاودانگی احکام آن» به بیان امامان علیهم السلام
- ۱۵۶ «خاتمیت بر محور اسلام و جاودانگی احکام آن» از منظر دانشمندان شیعه
- ۱۶۵ «عقیده‌ی شیخ احمد حنبلی و سید کاظم رشتی
- ۱۶۶ «خاتمیت بر محور اسلام و جاودانگی احکام آن» از منظر دانشمندان سنی
- ۱۷۰ «خاتمیت بر محور اسلام و جاودانگی احکام آن» از منظر متکلمان
- ۱۷۲ معنای قیامت در بهائیت
- ۱۷۹ جایگزین پیشنهادی اسلام

فصل ۴: امامت، رمز خاتمیّت

- ۱۸۷ استمرار هدایت الاهی
- ۱۸۸ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو امامت و ولایت» از منظر قرآن
- ۱۹۷ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر پیامبر اکرم ﷺ
- ۲۰۳ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر علی علیه السلام
- ۲۰۵ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر امامان
- ۲۱۱ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر دانشمندان شیعه
- ۲۱۷ نظر شیخ احمد استنباطی و سید کاظم رشتی
- ۲۱۹ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر دانشمندان سنی
- ۲۲۴ خاتمیّت بر محور «استمرار هدایت الاهی در پرتو ولایت» از منظر محققان
- ۲۲۹ استمرار هدایت الاهی در بهائیت
- ۲۳۷ منابع

بسم الله الرحمن الرحيم

آیین بابی و پس از آن آیین بهائی، کیش‌هایی اند که کم‌تر از دو قرن پیش در ایران به وجود آمدند. آورندگان این دو آیین، یعنی میرزا علی محمد شیرازی (معروف به باب) و میرزا حسین علی نوری (معروف به بهاء الله)، مدعی بودند که آیین خود را از جانب همان خدایی آورده‌اند که دین اسلام را فرو فرستاده است. آنان قرآن و عترت پیامبر را تصدیق می‌کردند؛ در بین فرقه‌های اسلامی، مذهب تشیع را حق می‌دانستند؛ اما در عین حال، خود را صاحب کیشی جدید معزفی می‌کردند.

جدا از محتوای این کیش جدید و برخوردهای گوناگونی که با آن در جامعه‌ی ایران پدید آمد، طبیعی است که برای مسلمانان و به‌ویژه شیعیانی که با مؤسسه چنین ادعایی مواجه می‌شدند، دو پرسش اساسی به وجود می‌آمد:

نخست آن که اگر اسلام دینی حق است، طبق آموزه‌های اسلام، پس از حضرت محمد ﷺ هرگز پیامبری مبعوث نخواهد شد؟ (پرسش از خاتمیت)

دوم آن که سرانجام وعده‌ی ظهور امام دوازدهم شیعیان علیه السلام و گسترش عدالت در سراسر گیتی چه می‌شود؟ (پرسش از مهدویت)

روشن است که این دو باور (خاتمیت و مهدویت) راه را بر پذیرش هرگونه ادعای نبوت جدید می‌بندد. از این رو بایان و به ویژه بهائیان هر یک به نوبه‌ی خود کوشیدند تا اصالت این دو باور اسلامی را مورد تردید قرار دهند و آن را به فهم ناصحیح مسلمانان از دیانت اسلام نسبت دهند. لذا از آغاز پیدایی این دو آیین نوپدید تا کنون، گفت‌وگوهای زیادی در این موضوع میان آن‌ها و مسلمانان صورت گرفته است.

کتابی که پیش روی شما قرار دارد، نمونه‌ای از این گفت‌وگوها در باره‌ی پرسش اول است که به بررسی اصالت خاتمیت در میان باورهای اسلامی می‌پردازد. در نگاه نخست، بحث غالب در این کتاب درون‌دینی به نظر می‌رسد، با مقدمه‌ای که بیان شد، روشن است که اثبات اصالت باور به خاتمیت و مهدی باوری کارکردی برون‌دینی نیز دارد.

بنابراین، هر چند مخاطبان این کتاب در وهله‌ی نخست مسلمانانی‌اند که با مطالعه‌ی آن، ریشه‌های باور به خاتمیت را در دین خود مشاهده می‌کنند؛ اما مطالعه‌ی آن برای سایر پژوهشگران بهائی و غیربهائی نیز می‌تواند مفید باشد؛ زیرا توجه به محتوای این کتاب می‌تواند درآمدی باشد به سنجش راستی ادعای رهبران باییت و بهائیت.

کتاب حاضر پیش از این با راهنمایی برخی اساتید اهل فضل تهیه و در قالب مجموعه ای چهارجلدی از سری کتاب های بهائی پژوهی منتشر گردید. با توجه به اهمّیت بحث، آن را به کمک تعدادی از صاحب نظران این حوزه، اصلاح کرده ایم که اینک به صورت یک جا در اختیار پژوهشگران قرار می گیرد.

این کتاب در چهار محور اصلی، به آموزه ی خاتمیت می پردازد:

۱. خاتمیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: به این معنا که پس از ایشان هیچ پیامبری مبعوث نخواهد شد؛

۲. خاتمیت قرآن: به این معنا که پس از آن وحی قطع شده و هیچ کتابی از آسمان نازل نخواهد شد؛

۳. خاتمیت اسلام: به این معنا که پس از آن هیچ دین جدیدی برای بشر تشریح نخواهد شد؛

۴. تبیین خاتمیت در پرتو بحث هدایت الهی

هر کدام از این چهار محور اصلی - که در چهار فصل پیایی پیش روی شما قرار دارد - مستقل اما مکمل یکدیگرند و از هفت منظر مورد بررسی قرار گرفته اند:

۱. از منظر قرآن؛

۲. از منظر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله؛

۳. از منظر امیر مؤمنان علیه السلام؛

۴. از منظر امامان علیهم السلام؛

۵. از منظر دانشمندان شیعه؛

۶. از منظر دانشمندان سنی؛

۷. از منظر منکران.

تذکر این نکته ضروری است که منبع اصلی اثبات اصالت خاتمیت منطقاً همان چهار بخش نخست از این هفت بخش، یعنی قرآن و فرموده‌های پیامبر و اهل بیت ایشان علیهم‌السلام است؛ زیرا پرسش اصلی این پژوهش است: آیا باور به خاتمیت جزء آموزه‌های اسلام است یا نه؟ بدیهی است که پاسخ به این پرسش تنها در پرتو مراجعه به متون دست اول اسلامی (قرآن و سنت) ممکن است.

لذا اضافه کردن سه بخش بعدی با اهداف دیگری صورت گرفته است: بخش‌های پنجم و ششم برای نمایاندن فراگیری و گستردگی این باور به رشته‌ی تحریر درآمده و بخش هفتم که عباراتی از پیشوایان بهائیت را نقل می‌کند، از باب «استناد به منبع مورد قبول طرف بحث» است و تنها به منظور اتمام حجت بر مخاطبان بهائی نگاشته شده است و در اثبات اصالت خاتمیت نیازی به آن نیست.

برای هر کدام از این هفت منظر مدارکی به تناسب، انتخاب و نقل شده است. طبعاً مدارک دیگری نیز وجود دارند که به دلیل دسترسی نداشتن نویسندگان به آن‌ها یا رعایت اختصار نقل نشده‌اند.

در عین حال باید توجه داشت در بسیاری از موارد، مدرکی که در یکی از فصول مطرح شده است، در محتوای فصلی دیگر نیز کارایی دارد؛ اما در تنظیم محتوای کتاب کوشیده شده از تکرار آن‌ها خودداری شود.

هم‌چنین برای روان‌تر شدن متن، کوشیده شده متون عربی تا جایی که ممکن است از متن کتاب حذف و به همراه منابع در پانوشت‌ها درج شود.

امیدواریم این کتاب بتواند برای پژوهشگران حوزه‌ی بهائیت مفید باشد. از تمامی خوانندگان ارجمند نیز درخواست می‌شود نظرات خود را از طریق مؤسسه‌ی بهائی پژوهی به اطلاع این‌جانب برسانند.

مهدی حبیبی

بهار ۱۳۹۲

www.ketab.ir